

Izhaja vsako soboto
in je za naročnike „Našega
Lista“ v kamniškem okraju
brezplačen.

Kamničan

Oglasi se računajo
tristopna petit-vrsta po 10 v.
za enkrat, za večkratno ob-
javljenje po dogovoru.

Poziv!

K odkritju spomenika največjega slovenskega pesnika, našega Prešerna dospele bodo od vseh strani naše širne domovine velike množice ljudstva. Svoja odposlanstva odpošljejo ne le slovenski kraji, temveč tudi druga slovanska mesta. Že sedaj je naznanjenih mnogo Čehov, Hrvatov in Srbov in do slavnostnega dneva se jih gotovo oglasi še mnogo.

Čast našega mesta, kakor tudi vse kamniške okolice zahteva, da tudi mi ne zaostanemo za drugimi kraji. Ravno Gorenjska je v prvi vrsti dolžna počastiti velikega genija in z veliko udeležbo pokazati, da se zaveda in da ve ceniti največjega slovenskega pesnika, svojega rojaka.

O kamniškem Malem gradu.

(Napisano leta 1887.)

(Konec.)

Pred sila davnim časom so živeli v Kamniku trije bratje trojčki. Vse mesto jih je ljubilo in skrbelo za nje, da so se izučili za duhovnike. Prišel je vesel čas, da bi morali prvič stopiti pred žrtvenik (oltar) in darovati presveto daritev. Kamničani so sklenili navlašč za to slovesnost sezidati tako cerkev, da bodo mogli vsi trije bratje h krati peti novo mašo. Kmalu so nabrali toliko noveev, da se je začela cerkev zidati. Hitro je bila dovršena, a troški niso bili še popolnem pokriti.

V tej stiski se zateko pobožni Kamničanje k bogatej grofici Veroniki, ki je v onem gradu poleg cerkve stanovala. Obče znana je bila njena prevzetnost in skopost, zato je doslej še nikoli niso prosili za kako pomoč. Ta zadrega prisili torej Kamničane, da se drznejo prestopiti prag mogočne graščine in stopiti pred mlado gospo. Veronika jih vzprejme z navadno mrzloto; slišavši pa njih ponižno prošnjo, zadere se na ves glas, rekoč: „Poberite se berači! Raje se pri tej priči izpremenim v kačo, kakor da bi dala samo jeden vinar za vaše prazno delo!“

In pravično nebo je čulo grozno kletev mlade gospe.

Komaj izreče te besede, spolni se jej želja. Pred prosilci leži grda pošast pol žene pol kače. Grozno vpije in

C. in kr. praharna v Kamniku ne upošteva niti najmanj, da deluje v popolnoma slovenskem okraju in postavlja se na ekstremno nemško stališče. Praharna potrebuje raznovrstnega lesa in drugih takih potrebščin, ki jih more dobivati le od slovenskih okoličanov, pri tem se ji pa niti ne poljubi razpisati take svoje ponudbe v obeh deželnih jezikih. Pretečeni teden je dala zopet nabiti na kamniški občinski deski tak razglas, seveda samo v nemščini. Ne poznamo tajnosti, ali je ta razglas le za kakega privilegiranca nabiti ali ima kak drug namen, to pa vemo, da najdeš pri nas težko kmeta, ki bi le malo nemški razumel, toraj tudi ne razume nemškega razglasa. Povsod drugod se vsaj vojaške oblasti nekoliko ozirajo na faktučne jezikovne razmere in upoštevajo večino prebivalstva, le naša c. in kr. praharna, ki je tudi del vojaške uprave, dela v tem oziru veliko izjemo, dasi bi bila tudi njena dolžnost ozirati se na prebivalstvo svojega okraja. Kdo je temu kriv, nam je popolnoma vseeno, pravično pa to ni. Slovenski govorečih uradnikov je v praharni dovolj, slovenska prestava bi toraj gotovo nič ne veljala, če je mogoče štedljivost vzrok takemu postopanju. Ako že mora biti povsod nemščina, kjer je popolnoma odveč, dobro, imejte jo,

kolneč se vali iz grada. Pod neko skalo se zemlja odpre in jo požre. Predno pa izgine nesrečnica pod zemljo, udari s pestjo tako močno po skali, da se pest vtisne va-njo.

Še danes se vidi jama, v katero se je Veronika pogreznila. Tik nje pa leži skala, kjer sta vtisnjeni pest in dlan.

Takoj se stemni nebo; strela udari v grad ter ga poruši. Samo štiri stene so ostale do danes kot spomenik pravične kazni božje.

Novomašniki so brali kmalu potem vkljub grofičinemu nasprotovanju prve sv. maše vsak v jednej kapelici.

Zakleta Veronika leži še danes pod „malim gradom“ in čuva tri kadi zlatnikov onemu, ki jo reši.

Nekdaj so se igrali otroci na zeleni grivi (trati) blizu one cerkve. Kar prileze do njih ostudna pošast: ženska do pasu s kačjim repom. Vsi zbeže, samo nek sedemletni deček počaka. Njega poprosi zakletadeklica, naj jo udari trikrat s šibico. Pogumni deček jo res udari; po drugem udarcu pa postane pošast tako ostudna, da otrok preplašen zbeži. Veronika zavpije tako močno, da se hrib potrese, in tožeč, da ne bode še kmalu zelenela smreka, katera bo dala les onej zibelki, kjer bode spal njen rešitelj, izgine pod zemljo.

Še danes pričakuje uboga zakleta deklica pod „malim gradom“ rešitve. Pred kakimi dvesto leti je nek Nemeec

zahtevamo pa, da se vsaj vojaška oblast ozira tudi nekoliko na nas Slovence, med kojimi dela ravno naša praharna ogromne dobičke. S takim postopanjem se le vtrjuje občno mnenje, da tudi e. in kr. praharna zastopa in neguje velenemško misel.

Domžalske demonstracije na dan ondotnega nemškega izzivanja še vedno straše po našem okrajnem glavarstvu. Še vedno se vrše poizvedbe in se šikanirajo udeleženci domžalskih dogodkov. Pretečeni teden je bil pri našem okrajnem glavarstvu kaznovan g. P. Štefanović, rodom Srb, z zaporom 4 dni. Orožnik je izjavil pri obravnavi, da ga je videl lučati kamenje proti vlaku. Zatoženčevega zagovora pri obravnavi niti poslušati niso hoteli, še manj, da bi se nanj ozirali. Kar je sicer drugod povsod dovoljeno in tudi postavno, to se pri nas enostavno prezira. Obravnavo je zopet vodil litijski okr. glavar g. Tekavčič.

Mestna godba v Kamniku priredi v nedeljo dne 3. septembra 1905 koncert na vrtu hotela Fischer. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 v. Šaljiva loterija. Ples. Korijandoli korzo. Čisti dobiček je namenjen za napravo nove drušvene obleke. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Koncert se vrši ob vsakem vremenu.

Cvetočo jablan je videti na vrtu vile g. Bernardove v Stranjah.

V Domžalah so hoteli prirediti ondi na počitnicah bivajoči visokošolci predstavo „Rokovnjačev“ na korist Ciril-Methodovi družbi in v proslavo njene 20 letnice. Žal, da je to preprečila nezgoda. Vsled neprevidnosti je padla svetilka, viseča nad zastorom na tla, se razbila in povzročila ogenj. Ta prizor je razburil mnogobrojno zbrano občinstvo. Vse je bežalo in tiščalo k izhodu, ki je bil za

Martin, čuvši o velikem bogastvu Veronike, prišel iz daljnih krajev v Kamnik in začel zaklad kopati na „malem gradu“. Ali neka skala je siromaka tako po glavi udarila, da je oslepel in kmalu potem umrl.

Pripoveduje se, da je pozneje Veronika prišla večkrat na dan. Po noči je ležala vrhu klanca pred kovačnico na stopnicah in se zagnala na vsakega pijanega človeka, ki se je tod mimo plazil. Sedaj pa, ko so klanec prekopali in vse hiše na onej strani podrli, tako tudi kovačnico, in mesto lesenih stopnic lepšo pot na hrib naredili, ne prikaže se Veronika nič več.

Bodi-si s to Veroniko kakor hoče, to je pa vendar resnično, da se kamniški mestni grb, odkar ljudje pame-tijo, slika tako, da pod velikimi mestnimi vrati leži ženska podoba s kačjim repom.

J. B.

tak naval mnogo premajhen, tako, da je ondi nastala velika gnječa. Sreča, da ni bila ograja posebno močno narejena in da je bilo mogoče odtrgati in polomiti deske ter je tako marsikdo po tem potu dospel na prosto. Ogenj so sicer diletantje sami kmalu pogasili, a na predstavo ni bilo več misliti, ker se ljudstvo ni moglo pomiriti. Škoda je le neznatna in razun prestanega strahu ter neznatnih prask se nikomur nič žalega ni zgodilo.

Predstava „Rokovnjačev“ se bode vršila zaradi znane nezgode na praznik v petek dne 8. septembra na vrtu g. Potočnika. Vstopnina je za obiskovalce nedeljske predstave prosta, da bodo tako nekoliko odškodvani. Začetek igre je ob 4. uri popoldne.

Gasilno društvo v Komendi je praznovalo v nedeljo 27. t. m. desetletnico svojega obstanka. Popoldan od 2. do 3. ure je bil vsprejem došlih gasilnih društev, med temi je bilo najbolj zastopano kamniško gasilno društvo, na kar se je vršilo pred Gasilnim domom defiliranje. Na okrašenem vrtu g. Mejača se je vršila popoldanska veselica, pri kateri je svirala kamniška mestna godba. Za raznovrstnost vsporeda je skrbel tudi načelnik kamniških gasilcev gosp. J. Fajdiga, ki je marsikak dobitnik spečal po dražbi precej visoko. Kamniški Sokol je poletel pri tej priliki v prijazno vas Komenda, kjer ga je načelnik komendskega gasilnega društva g. Andrej Mejač s toplimi besedami pozdravil. Komendsko gasilno društvo sme biti ponosno na tako lepo uspelo slavnost, za kar ima pač največjo zaslugo g. načelnik Mejač, ki je s to prireditvijo dokazal, da se da tudi na deželi prirediti lepe slovesnosti.

Pes ovce raztrgal. Velik lovski pes je preskočil ograjo staje za ovce posastnika Repanška na Podlomu v kamniškem okraju ter raztrgal devet ovac.

Iz vlaka je skočil v torek po noči pri Trbovljah delavec Rudolf Simončič iz Rov pri Radomlju in dobil na glavi in po životu hude poškodbe ter je malo upanja, da bi okreval. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljani.

V mestno hranilnico v Kamniku je vložilo v mesecu avgustu 176 strank K 72.619-72, 113 vzdignilo K 26.312-65, 8 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil K 11.900. Stanje hranilnih vlog K 1.324.033-73, stanje hipotečnih posojil K 971.552-41. Denarni promet K 311.730-37.

Kupi se

več sežnjev lepih bukovič drv.

Ponudbe sprejema tiskarna v Kamniku.

Stanje hranilnih vlog:
nad 1.200.000 K

MESTNA HRANILNICA V KAMNIKU

Rezervni zaklad:
nad 16.000 K

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem. Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kamniška z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom e. kr. poštne hranilnice.

Posojila se dajejo na zemljišča na 5% obresti in na amortizovanje v 36 letni ali krajši dobi, tako da poplača dolžnik posojilo 100 K v teku 36 let popolnoma, ako plačuje hranilnici vsakega pol leta z obrestmi vred 3 K.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.